บทที่ 7

การพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับการคำนวณออกแบบเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อน

โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่พัฒนาขึ้นเขียนด้วยภาษาควิกเบสิก (QUICK BASIC) ซึ่งแบ่งออกเป็นสองโปรแกรมคือโปรแกรม 1 (ใช้สหสัมพันธ์ที่ได้จากวิธี least squares) และ โปรแกรม 2(ใช้สหสัมพันธ์และวิธีของแบบจำลองการนำความร้อน) แต่ละโปรแกรมจะต้องนำเข้า(input)เงื่อนไขที่เหมือนกันดังนี้ ขั้นแรกคือเงื่อนไขในการปรับอากาศอันได้แก่อุณหภูมิภายในห้องและอุณหภูมิภายนอกห้อง ขั้นที่สองคือเงื่อนไขการออกแบบเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนอันได้แก่ อุณหภูมิของอากาศที่ปล่อยทิ้ง อัตราการไหลของอากาศทั้งสองสายและปริมาณความร้อนที่ต้องการนำกลับคืน(ในรูปแบบของเปอร์เซนต์)

ในการออกแบบเพื่อให้ง่ายต่อการสร้างการสั่งซื้อและจัดเก็บวัสดุและเป็นรูปแบบมาตรฐาน จึงได้กำหนดค่าพารามิเตอร์ต่างๆดังต่อไปนี้

```
D = .009525: REM OUT SIDE DIAMETER OF TUBE(m)
Di = .008705: REM INSIDE DIAMETER OF TUBE(m)
S = 13: REM NUMBER OF FINS PER INCH (fins/in.)
N = .00033: REM FIN THICKNESS(m)
ST = .0254: REM TRANSVERSE PITCH(m)
SD = .0254: REM DIAGONAL PITCH(m)
Ef = .95: REM FIN EFFICIENCY
```

พารามิเตอร์ข้างบนนี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามความต้องการของผู้ใช้ ส่วนพารามิเตอร์ที่ต้องนำเข้าคือ พื้นที่ถ่ายเทความร้อนที่ต้องการสมมติขึ้นในครั้งแรก (แทนการสมมติค่าสัมประสิทธิการถ่ายเทความร้อนรวม) ความยาวของท่อและจำนวนแถวของท่อ โปรแกรมทั้งสองนี้มีขั้นตอนการใช้โปรแกรมเหมือนกันดังต่อไปนี้

7.1 ขั้นตอนการใช้โปรแกรม

1) นำเข้าข้อมูลเกี่ยวกับเงื่อนไขการออกแบบระบบปรับอากาศ

2) นำเข้าข้อมูลเกี่ยวกับเงื่อนไขการออกแบบเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อน

3) สมมติพื้นที่ถ่ายเทความร้อนที่ต้องใช้

4) กำหนดความยาวของท่อที่ต้องใช้

5) กำหนดจำนวนแถวของท่อที่ต้องใช้

ในแต่ละโปรแกรมมีหลักการทำงานตามหัวข้อดังต่อไปนี้

7.2 โปรแกรม 1

โปรแกรมนี้พัฒนาขึ้นโดยใช้สหสัมพันธ์ที่ได้หาไว้โดยวิธี least squares ซึ่งมีขอบเขตจำกัดการใช้งานคือ $0.25 \leqslant Re^{*} \leqslant 4$ และ $195 \leqslant Re_{c} \leqslant 3126$ flow sheet ของ Algorithm เป็นดังรูปที่ 7.1 จากตัวอย่างในการคำนวณออกแบบในบทที่ 6 ถ้าทำการคำนวณออกแบบโดยใช้โปรแกรม 1 ในการแก้ปัญหาจะได้ผลได้ดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

HEAT EXCHANGER DESIGN CONDITONS

CONDITIONS	DIMENSIONS
TEMPERATURE INDOOR(deg.C)	22
TEMPERATURE OUTDOOR(deg.C)	34
EXHAUSTED TEMPERATURE (deg.C)	25
MASS FLOW RATE OF HOT SIDE(kg/s)	.833
MASS FLOW RATE OF COLD SIDE(kg/s)	.833
ENERGY RECOVERY DESIRED (%)	15

RESULTS OF HEAT EXCHANGER DESIGN

PARAMETER	VALUE
OVERALL HEAT TRANSFER COEFFICIENT	19.82 W/SQ.M.deg.C.
PRESSURE DROP	0.0056 psi
NUMBER OF ROWS	2
NUMBER OF TUBES	47
LENGTH OF EACH TUBE	0.45 m
DIMENSIONS OF HEAT EXCHANGER(WXLXH)	0.044X 0.610X 0.450 m
TRANSVERSE PITCH	0.0254 m
DIAGONAL PITCH	0.0254 m
OUTSIDE DIAMETER OF TUBE	0.953E-02 m
FIN SPACING	13 fins/in.
FIN THICKNESS	0.330E-03m
TOTAL NUMBER OF FINS	230
AREA OF HEAT TRANSFER	11 SQ.M.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

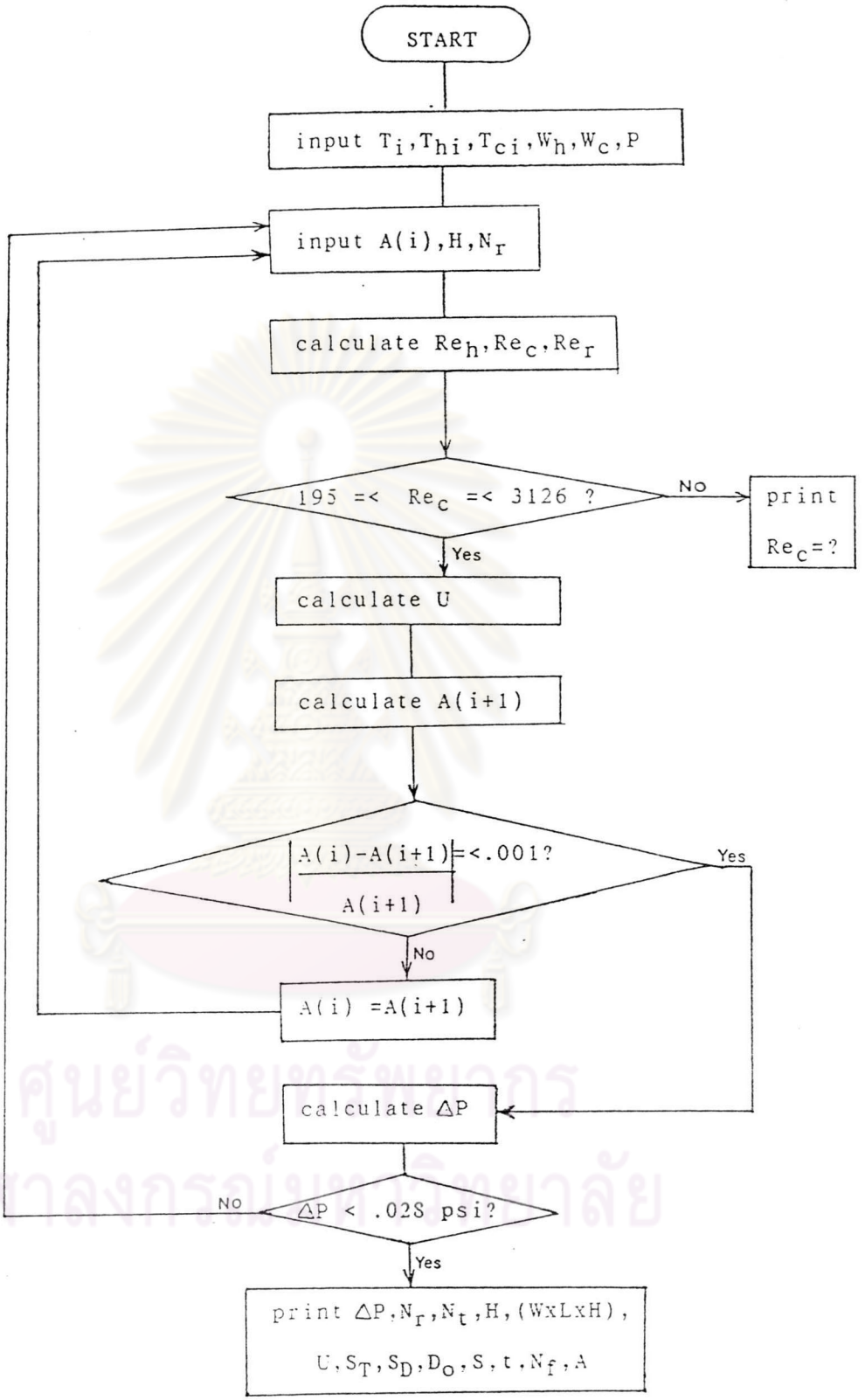

รูปที่ 7.1 algorithm ของโปรแกรม 1

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

7.3 โปรแกรม 2

โปรแกรมนี้พัฒนาขึ้นโดยใช้วิธีแบบจำลองการนำความร้อน ในการประเมินค่าสัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อนของความต้านทานความร้อนแต่ละตัว Algorithm เป็นดังรูปที่ 7.2 การออกแบบตามตัวอย่างบทที่ 6 โดยใช้โปรแกรมนี้ เป็นดังนี้

HEAT EXCHANGER DESIGN CONDITIONS
==========

CONDITIONS	DIMENSIONS
TEMPERATURE INDOOR (deg.C)	22
TEMPERATURE OUTDOOR(deg.C)	34
EXHAUSTED TEMPERATURE (deg.C)	25
MASS FLOW RATE OF HOT SIDE(kg/s)	.833
MASS FLOW RATE OF COLD SIDE(kg/s)	.833
ENERGY RECOVERY DESIRED (%)	15

RESULT OF HEAT EXCHANGER DESIGN
==========

PARAMETERS	VALUE
OVERALL HEAT TRANSFER COEFFICIENT	32.14 W/SQ.M.deg.C
PRESSURE DROP	0.0124 psi
NUMBER OF ROWS	2
NUMBER OF TUBES	29
LENGTH OF EACH TUBE	0.45
DIMENSIONS OF HEAT EXCHANGER(WxLxH)	0.044x0.381x0.450 m
TRANSVERSE PITCH	0.0254 m
DIAGONAL PITCH	0.0254 m
OUTSIDE DIAMETER OF TUBE	0.953E-02 m
FIN SPACING	13 fins/in.
FIN THICKNESS	0.3300E-03 m
TOLTAL NUMBER OF FINS	230
AREA OF HEAT TRANSFER	7 SQ.M.

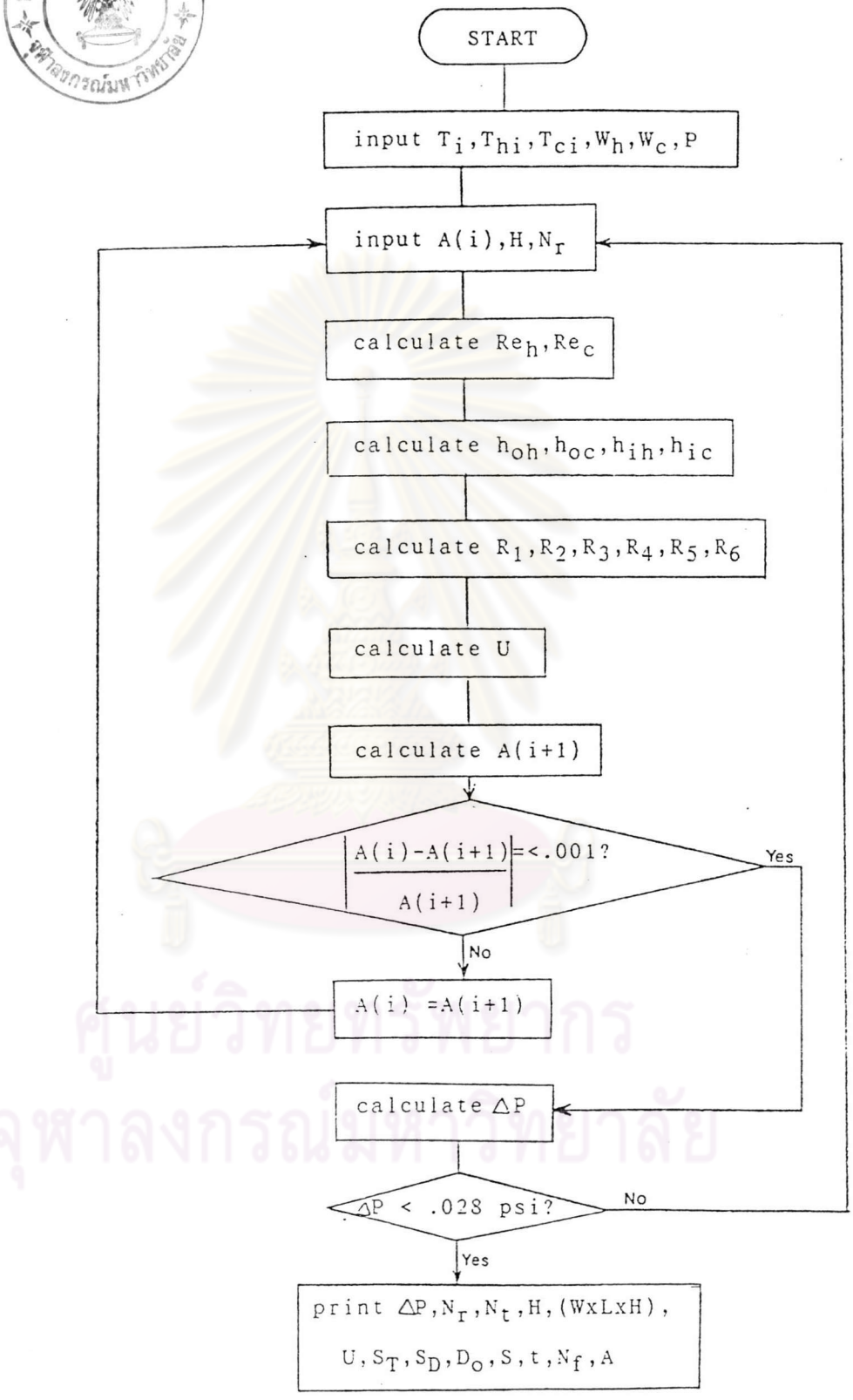

รูปที่ 7.2 algorithm ของโปรแกรม 2

จากการใช้โปรแกรมทั้งสองในการออกแบบพบว่าโปรแกรม 1และ 2 ให้ผลต่างกัน ซึ่งโปรแกรม 2 จะให้พื้นที่ในการถ่ายเทความร้อนน้อยกว่าโปรแกรม 1 นั่นคือเครื่องเล็กกว่าแต่ความดันลดจะมีมากกว่า(ตัวเลขเรย์โนลด์มีค่าสูง) โดยทั่วไปการออกแบบควรเลือกใช้โปรแกรม 1 เมื่อมีขอบเขตอยู่ในช่วงที่ใช้งานได้ แต่ถ้าอยู่นอกขอบเขตดังกล่าวควรจะใช้โปรแกรม 2

อนึ่งเพื่อเปรียบเทียบถึงความแม่นยำในการออกแบบของโปรแกรมทั้งสองนี้ ได้ลองนำผลการทดลองที่ได้จากการทดสอบสมรรถนะมาคำนวณหาพื้นที่ถ่ายเทความร้อนโดยใช้โปรแกรมทั้งสองที่ได้พัฒนาขึ้น ขนาดของพื้นที่ถ่ายเทความร้อนของเครื่องที่ทดสอบคือ 23 m^2 ผลที่ได้แสดงดังต่อไปนี้

ผลการคำนวณโดยใช้โปรแกรม 1 (least squares method)

DATA FROM EXPERIMENT

CONDITIONS	DIMENSIONS
INLET TEMPERATURE HOT SIDE(deg.C)	34.30
OUTLET TEMPERATURE HOT SIDE (deg.C)	32.40
INLET TEMPERATURE COLD SIDE(deg.C)	28.43
OUTLET TEMPERATURE COLD SIDE(deg.C)	30.17
MASS FLOW RATE OF HOT SIDE(kg/s)	1.1143
MASS FLOW RATE OF COLD SIDE(kg/s)	1.1143
HEAT TRANSFER RATE (W)	2037.00

RESULT OF HEAT EXCHANGER DESIGN

PARAMETER	DIMENSION
OVERALL HEAT TRANSFER COEFFICIENT	24.40 W/SQ.M.deg.C
PRESSURE DROP	0.0197 psi
NUMBER OF ROWS	4
NUMBER OF TUBES	103
LENGTH OF EACH TUBE	0.40
SIZING OF HEAT EXCHANGER(WxLxH)	0.088x0.660x0.400 m
TRANSVERSE PITCH	0.0254 m
DIAGONAL PITCH	0.0254 m
OUTSIDE DIAMETER OF TUBE	0.953E-02 m
FIN SPACING	13 fins/in.
FIN THICKNESS	0.330E-03 m
TOTAL NUMBER OF FINS	205
AREA OF HEAT TRANSFER	21 SQ.M

ผลการคำนวณโดยใช้โปรแกรม 2 (heat conductance model)

DATA FROM EXPERIMENT

CONDITIONS	DIMENSIONS
INLET TEMPERATURE HOT SIDE (deg.C)	34.3
OUTLET TEMPERATURE HOT SIDE (deg.C)	32.4
INLET TEMPERATURE COLD SIDE (deg.C)	28.43
OUTLET TEMPERATURE COLD SIDE (deg.C)	30.17
MASS FLOW RATE OF HOT SIDE(kg/s)	1.1143
MASS FLOW RATE OF COLD SIDE(kg/s)	1.1143
HEAT TRANSFER RATE (W)	2037

RESULT OF HEAT EXCHANGER DESIGN

PARAMETERS	VALUE
OVERALL HEAT TRANSFER COEFFICIENT	30.27 W/SQ.M.deg.C.
PRESSURE DROP	0.0261 psi
NUMBER OF ROWS	4
NUMBER OF TUBES	88
LENGTH OF EACH TUBE	0.40
SIZING OF HEAT EXCHANGER (WxLxH)	0.088x0.559x0.400 m
TRANSVERSE PITCH	0.0254 m
DIAGONAL PITCH	0.0254 m
OUTSIDE DIAMETER OF TUBE	0.953E-02 m
FIN SPACING	13 fins/in.
FIN THICKNESS	0.330E-03 m
TOTAL NUMBER OF FINS	205
AREA OF HEAT TRANSFER	17 SQ.M

จากผลการคำนวณพบว่าวิธี least squares จะได้พื้นที่ 21 m^2 ซึ่งใกล้เคียงค่า 23 m^2 มากกว่าวิธีแบบจำลองการนำความร้อนซึ่งให้ค่า 16 m^2 อนึ่งในการออกถ้าเลือกใช้วิธี least squares ในการออกแบบจะต้องคูณพื้นที่ที่คำนวณได้ด้วยค่า safety factor อย่างน้อย 1.1 (10 %) ส่วนวิธีแบบจำลองการนำความร้อนจะต้องใช้ค่า safety factor อย่างน้อย 1.5 (50 %) สรุปแล้วจากการเปรียบเทียบ วิธี least squares จะให้ผลการออกแบบแม่นยำกว่า